

L'escriptora Anna Ballbona ha guanyat el premi Llibres Anagrama. ACN

Anna Ballbona i l'estranyesa

MONTSERRAT SERRA

L'escriptora guanya el cinquè premi Llibres Anagrama amb 'No sóc aquí', premi del qual ja va ser finalista fa quatre anys

L'escriptora i periodista Anna Ballbona va quedar finalista del primer premi Llibres Anagrama amb la novel·la *Joyce i les gallines*. Per a ella va ser com guanyar-lo, pels elogis que va rebre de l'editor Jordi Herralde i del jurat, i pel camí que se li obria en el món de les lletres amb aquesta primera novel·la en un segell

com Anagrama. Ara, quatre anys després, li ha arribat el moment de ser mereixedora del premi, amb *No sóc aquí*. I li atorga el mateix jurat, format per Mita Casacuberta, Sergi Pàmies, Guillem Gisbert, Imma Monsó, Jordi Puntí i les editores Isabel Obiols i Sílvia Sesé, que li han reconegut una maduresa literària i una finor d'estil, i també la construcció

d'un artefacte literari, amb una mirada original i singular. Tot això li ha valgut el premi, per davant de vint-i-set originals més.

Mita Casacuberta, en representació del jurat, ha dit que era una novel·la esplèndida, que girava al voltant d'una família i de la manera com la família determinava les persones. Com marcava certs autonomismes, maneres de parlar, frases fetes... 'La família ens construeix com a persones i a vegades ens destrueix', diu Casacuberta. I continua: 'La novel·la

construeix i desconstrueix, desmunta un llenguatge familiar i tot amarat d'un punt d'ironia. És un artefacte literari que funciona a la perfecció. No pots deixar de llegir la novel·la i en un moment donat t'adones que et fan mal els músculs de la cara, per la mitja rialla que el relat et fa obrir.' L'humor es troba en la mirada de la narradora, hi ha una ironia que crea una distància i és un mecanisme d'autodefensa de tot allò que li pot semblar dur.

Mila, la protagonista, explora la seva vida a partir d'un

Ballbona va ser finalista d'aquest guardó fa quatre anys. ACN

fet que la marca, que és la maternitat. Quedar-se embarrassada porta la Mila a pensar i escriure sobre la seva infantesa, la seva joventut i els canvis que representen baixar a Barcelona per estudiar història de l'art. Nascuda a final dels anys setanta, prové d'un món pagès. El pare és un pagès que va passar a treballar a la fàbrica. La novel·la se situa en un lloc sense noms, desdibuixat, però situat en un espai ben clar: entre polígons industrials, l'autopista i les vies del tren. És un espai on dos mons grinyolen. Anna Ballbona el defineix com un lloc assetjat, encaixonat, on malgrat tot, unes maneres de viure antigues aconsegueixen preservar-se.

Explica l'autora, Anna Ballbona, que els personatges que desfilen per *No sóc aquies* defineixen per la manera com parlen, per la manera com s'expressen. I diu: 'És una

La novel·la arribarà al març a les llibreries, i al juny en sortirà la versió en espanyol, també a Anagrama

novel·la sobre l'estranyesa cap als orígens familiars, les herències. L'estranyesa també com un viatge de la protagonista cap al desclassament, fet que descobreix sobretot quan arriba a la universitat i se li fa molt evident que hi ha molts mons i com n'és, de petit, el món en el qual ella ha viscut fins aleshores. De fet, ella és la primera de tota la família que ha arribat a la universitat.'

El nom de Mila és una referència directa a *Solitud*, de Víctor Català, però també un homenatge a la mare de l'autora, que es diu Nila.

Prendre una llengua, unes frases fetes, un metallenguatge, que prové d'un espai rural, que ha anat quedant situat pel món del totxo, la indústria i les grans comunicacions podria fer pensar en un llenguatge que s'acaba. Però no és exacte, perquè els personatges que transiten

per la història que basteix Anna Ballbona, a més de tenir una aura animista, també tenen expressions pròpies d'ara i d'abans. Per exemple, el pare insulta dient *filipolles* i la mare que s'empipa diu que aixafaria el cap a algú. I l'àvia diu que tal persona sembla *mumarota*. Un bestiar familiar que pinta un paisatge que s'acosta al realisme màgic: l'avi, amb la cama tallada a causa del sucre i que gasta una cama ortopèdica; l'àvia, a qui el pensament se li fa fosc; la tia conca, carregada de manies... I la protagonista, que la família decideix que la visiti un guaridor, perquè sembla que té un do. I sí, té un do que se li anirà desenvolupant, que li permet de travessar un seguit de fronteres.

La novel·la arribarà al març a les llibreries, i al juny en sortirà la versió en espanyol, també a Anagrama.